

УДК 784.821.161

Уляна Молчко

**ЙОСИП ГОШУЛЯК: ШТРИХИ ЖИТТЄВОГО ТА ТВОРЧОГО ШЛЯХУ
(ДО ПЕРШОЇ РІЧНИЦІ ВІД ДНЯ СМЕРТІ СПІВАКА)**

У статті досліджено маловідомі сторінки життєвого та творчого шляху видатного співака Й. Гошуляка, який своєю працею утверджував українське мистецтво в Канаді. Розглянуто творчі спілкування вокаліста з культурно-освітніми діячами Бойківщини кінця ХХ – початку ХХІ століття. Охарактеризовано особисте листування з Й. Гошуляком, на тлі якого представлено духовний портрет маестро.

Ключові слова: Йосип Гошуляк, українська діаспора, Бойківщина, епістолярій, Остап Бобикевич.

Ульяна Молчко

**ИОСИФ ГОШУЛЯК: ШТРИХИ ЖИЗНЕННОГО И ТВОРЧЕСКОГО ПУТИ
(К ПЕРВОЙ ГОДОВЩИНЕ СО ДНЯ СМЕРТИ ПЕВЦА)**

В статье исследовано малоизвестные страницы жизненного и творческого пути выдающегося певца И. Гошуляка, который своим трудом утверждал украинское искусство в Канаде. Рассмотрено творческие общения вокалиста с культурно-образовательными деятелями Бойкивщины конца ХХ – начала ХХІ века. Охарактеризовано личную переписку с И. Гошуляком, на фоне которой представлен духовный портрет маэстро.

Ключевые слова: Иосиф Гошуляк, украинская диаспора, Бойкивщина, эпистолярій, Остап Бобыкевич.

Uliana Molchko

**YOSYP HOSHULIAK: TRAITS OF LIFE AND CREATIVITY WAY
(DEDICATED TO THE FIRST ANNIVERSARY SINCE THE DEATH OF A SINGER)**

The article highlights little-known pages of life and creativity way of an outstanding singer Y. Hoshuliak who with his dedicated work was strengthening Ukrainian art in Canada. Research author investigates artistic communication of the vocalist with culturally-educational figures of Boykivshchyna at the beginning of XXI century. Despite various socially-political conditions in the period of Soviet system collapse, he comes to his Motherland bravely, cooperates tightly reviving "white spots" of national culture. Conveying his vocal art to people Yosyp Hoshuliak gives numerous concerts in the cities of Ukraine. Apart from capital meetings with participation of a singer, there are musical holidays in smaller towns as well. Drogobych and Stryi belong to such ancient towns where the artist came repeatedly and presented his performing talent.

Describing artistic meetings of a singer which took place at the beginning of XXI century, the author points out that the singer and Stryi are connected by both tight family relations (his wife, poetess, journalist, editor of his books, Stryi resident Marta Onufriv) and artistic communication with known public and culture figures such as archbishop Y. Kavatsiv, a poet V. Romaniuk, a pianist-pedagogue Volodymyr Babyak, a journalist L. Tychenko, a teacher Dariia Zagaievych, a doctor M. Bidochko, musicologist U. Molchko.

A jubilee artistic meeting of Y. Hoshuliak has been recorded; it took place in Drogobych state pedagogical university named after Ivan Franko on 7th October, 2002. The following people took part in the meeting: a professor M. Shalata, a composer R. Sovyak, musicologists V. Grabovskyi, L. Filoneko, O. Nimylovych, singers I. Klish, K. Sviatetskyi, B. Shchuryk, a conductor P. Gushovatyi, musicians V. Petrovanchuk, V. Kyrylych, Ye. Sovyak.

Correspondence between Y. Hoshuliak and the author of the research has been discussed in the article, what deepens artistic and spiritual portrait of the artist. By their genre analyzed documents are letters-greetings which were received by the addressee during New Year and Christmas holidays in the period of 2004–2009. It is easy to trace the peculiarities of epistolary style by Y. Hoshuliak, in particular logical coherence, precision and laconism of layout. The artist's statement of his civil position concerning worries about the destiny of his much-suffering Ukraine is the most impressive in letters-greetings. Through the prism of personal thought expression Y. Hoshuliak appears in front of us as an artist-patriot.

Informative power of epistolaries of Y. Hoshuliak is significant for understanding the creative figure of the artist. This correspondence shows interesting pages from life, experience, world-view, aesthetic tastes and interests of an artist; they also introduce contemporaries to the historical processes which took place both in Ukraine and far away abroad.

Key words: *Yosyp Hoshuliak, Ukrainian diaspora, Boykivshchyna, correspondence, Ostap Vobykevych.*

25 травня 2015 року виповнилося рік, як відійшов у засвіти видатний оперний та камерний співак, “відданий пропагандист української класичної вокально-музичної спадщини та народної пісні” [3, с. 375] Йосип Гошуляк. Духовне відродження нації, можливість зближення з Батьківщиною спонукало його до творчих контактів. Митець за часів брежнєвщини сміливо наважується, вперше по довготривалій перерві, на запрошення Товариства “Україна” відвідати з концертами рідну землю. Після повернення в Торонто успіх Й. Гошуляка на Батьківщині був сприйнятий діаспорою вороже, його звинувачували у “зраді”. Незважаючи на різноманітні суспільно-політичні умовності, з початку 90-х років знову відбуваються численні концертні зустрічі артиста в різних містах України. У цей час зароджується тісне мистецьке спілкування зі старовинними галицькими містами Стриєм і Дрогобичем, де пройшли незабутні музичні зустрічі. Але життєві та творчі сторінки Й. Гошуляка цього періоду ще недостатньо проаналізовані, тому актуальним є їх висвітлення, яке доповнить мистецький портрет вокаліста.

Постать Й. Гошуляка та його культурно-мистецька діяльність описана в авторських виданнях [1; 7], а також стала об'єктом досліджень українських музикознавців Л. Яросевич [10], Г. Карась [3], В. Дутчак [2], О. Німилевич [6], Л. Філоненка [6], У. Молчко [5].

Мета статті – розглянути маловідомі сторінки життєвого та творчого шляху Й. Гошуляка кінця ХХ – початку ХХІ століття та представити творчу особистість співака як митця-громадянина через призму особистого спілкування та листування з вокалістом.

Українська діаспора, яка розсіяна по світі, гартована у буревіях суспільно-політичних зламів епох, постає перед нами сьогодні ще недостатньо звіданою і невідомою. Поглиблення міждержавних контактів у період сучасного державотворення дало змогу все глибше пізнавати її, захоплюватися високорезультативною працею культурно-мистецьких діячів зарубіжжя. Одним із яскравих представників є оперний співак світової слави Йосип Гошуляк. Вихід у світ його книги-спогадів “Й свого не цурайтесь” став значною мистецькою подією. З великим успіхом її презентація пройшла у Львові. Стрий став одним із перших міст, в якому співак представив свою працю. Цю пам'ятну для краян зустріч зініціювала дружина митця – громадсько-політична діячка, журналістка, поетеса Марта Онуфрив. До старовинного бойківського міста на книжкове свято приїхали друзі – гості співака – Микола Колесса, Марія Байко, Марія Галій, Любов Голинська, Василь Петрованчук, Роман Сов'як. 6 жовтня 1995 року зал Стрийської музичної школи ім. О. Нижанківського був переповнений. Краяни мали прекрасну нагоду не тільки ознайомитися з мемуарним виданням митця, але й почути унікальний, сильний, могутній бас Й. Гошуляка, яким захоплювався весь світ, під супровід талановитого піаніста Володимира Баб'яка. Митець впродовж свого концертного життя виступав у ансамблі з провідними акомпаніаторами Тетяною Ткаченко (Торонто), Натаном Шульманом (Київ). Але віртуозний фортепіанний супровід провідного концертмейстера Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка В. Баб'яка, вміння артиста бездоганно технічно виконувати складну інструментальну фактуру, при цьому тонко відчувати

самого виконавця та гнучко ансамблювати йому, по-особливому полонив Й. Гошуляка. Артист знайшов у відкритій особі Йосипа Григоровича не тільки високопрофесійного співака, а й друга. Згодом В. Баб'як написав: "Мені часто приходиться працювати з вокалістами різних рангів, але серед усіх співаків я з особливою теплотою і душевністю згадую Ваш голос, Вашу співочу авру, унікальну Вашу книжку і неповторний тембр Вашого унікального голосу. Оце все говорить про те, що треба обов'язково зустрітися і виступити з концертом, можливо і не одним. Як то було прекрасно!" [7, с. 234].

Йосип Гошуляк неодноразово зустрічався з владикою Йосафатом Кавацівом, настоятелем храму Благовіщення Пречистої Діви Марії в Стрию, політв'язнем, який за вірність Христовій Греко-католицькій церкві відбув покарання в радянських таборах. Спілкуючись зі священником, співак торкався питань діяльності згаданої церкви в підпіллі під жорстоким тоталітарним режимом, її сучасним станом розвитку, а також постійно жертвував кошти на храм.

До пам'ятних стрийських зустрічей Й. Гошуляка належать творчі контакти з поетом, заслуженим працівником культури України, лауреатом мистецьких премій ім. М. Шашкевича та ім. В. Чорновола Віктором Романюком. Сучасний громадсько-політичний діяч познайомився з оперним співаком на презентації книги Марти Онуфрів "Просінь", яка проходила в міській бібліотеці ім. М. Шашкевича. Відомий публіцист, голова Стрийської організації Національної спілки письменників України із захопленням і сьогодні згадує відвідини митцем музею літературно-мистецького об'єднання "Хвилі Стрия", ділиться враженнями від позитивної енергетики, яку випромінює постать щиросердечного Й. Гошуляка, а світлина із незабутньої зустрічі збагатила особисту фотогалерею визначних українських постатей в останній книзі п'ятитомника В. Романюка [8, с. 292].

Презентація книги Й. Гошуляка "Й свого не цурайтесь", що відбулася у 1995 році в Стрию, породила тісні дружні контакти з Франковим містом Дрогобичем. Відгуки В. Баб'яка, Р. Сов'яка про унікально-багатогранну постать українського майстра вокалу з Торонто зацікавила голову Дрогобицької організації Національної спілки композиторів України, викладача Дрогобицького державного музичного училища ім. В. Барвінського Володимира Грабовського ще в 1999 році. Особисте знайомство Й. Гошуляка з відомим музикознавцем припадає на 2002 рік. Як автор численних статей до Енциклопедії сучасної України Володимир Семенович задумує представити в цьому виданні постать канадського вокаліста. Опрацьовуючи особисто з митцем біографічні та творчі матеріали для енциклопедії, Грабовський все більше захоплюється особою великого патріота України, його високопрофесійною мистецькою діяльністю, багатим інтелектом, привітністю, делікатністю. Ця музикознавча співпраця переростає у щиросердечну дружбу. Влітку 2002 року на зустрічі зі співаком у дрогобицькій сім'ї Любові та Любомира Хамуляків, куди були запрошені В. Грабовський, В. Баб'як, Р. Сов'як, І. Гнатюк, виникла ідея святкування 80-ліття Й. Гошуляка на Франковій землі.

7 жовтня 2002 року в актовому залі Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка відбулася омріяна святкова імпреза з нагоди ювілею визначного музичного діяча. Розпочав вечір вступним словом Володимир Грабовський, який ознайомив багаточисленну публіку з мистецькими здобутками українсько-канадського співака. Розлогий реферат про життєвий шлях майстра вокалу виголосив кандидат мистецтвознавства, професор згаданого університету Роман Сов'як. З музичними привітаннями виступили заслужений працівник освіти України, професор Корнелій Сятецький, доцент вищого навчального закладу Ірина Кліш, заслужений працівник культури України, доцент Богдан Щурик, у виконанні котрих прозвучали солоспіви з репертуару Йосипа Гошуляка, що ввійшли до альбому "Пісні, думи та романси" [7]. Несподівано для митця прозвучала пісня "Осінь елегія", автором якої була дружина маестро М. Онуфрів. Оптимістично-піднесений "Запорізький марш" "Ой ішли наші славні запорожці" С. Людкевича подарував ювілянтові фортепіанний дует у складі доцентів Уляни Молчко та Олександри Німилович. Українська народна музика завжди була і є для митця життєдайним ґрунтом, тому виступи сопілкаря, лауреата Республіканського конкурсу виконавців на народних інструментах Василя Петрованчука і кобзаря Василя

Кирилича зворушили рідними мотивами чутливу душу світової слави співака. Інтонаційно проникливо на концерті прозвучала “Мелодія” М. Скорика в інтерпретації Євгена Сов’яка. Завершив урочисту імпрезу виступ чоловічого хору “Дрогобицький Боян” під керівництвом заслуженого працівника культури України, доцента Петра Гушоватого. Яскраво віртуозним виконанням відзначалися фортепіанні супроводи Надії Шайжиної та давнього його концертного друга В. Баб’яка. Схвильований теплим прийомом Франкового вузу та успішним проведенням святкового вечора, Йосип Гошуляк висловив сердечні слова подяки всім учасникам музичного дійства.

Вже через декілька років, оглядаючи ювілейну концертну світлину в торонтському помешканні, майстер співу безнастанно проймається почуттями щирої подяки дрогобицьким митцям. Не забули франківчани й наступної круглої дати вокаліста. Професор Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка Михайло Шалата у статті “Великий Українець (Йосипові Гошулякові – 85)” наголошує, що великими людьми є ті, які “мають ім’я українця за велику честь, у яких справді українське серце. Таким і є український співак з Канади Йосип Гошуляк” [9, с. 3].

Невблаганні літа не давали змоги Йосипу Григоровичу приїхати знову на рідну землю. Але мистецько-товариський зв’язок з галицькими друзями не обривався. Перебуваючи неодноразово в Канаді, В. Грабовський був завжди бажаним гостем оселі Гошуляків. Власне тут відбулася цікава зустріч співака з композитором Леонідом Грабовським.

Мистецькі контакти з Йосипом Гошуляком авторки цієї статті зав’язалися в зв’язку з пошуковою роботою творів українського композитора, вихідця зі Стрия, двоюрідного брата Нестора Нижанківського Остапа Бобикевича (1889 – 1970). Під час ознайомлення з книгою співака “Й свого не цурайтесь” було виявлено цікаве листування Остапа Бобикевича з Йосипом Гошуляком. У переписці композитор веде мову про надання своїх вокальних творів для баритона співаку. Автор з особливою увагою пише про шевченківські солоспіви, які б поповнили репертуар відомого оперного вокаліста. У листах відчувається дружлюбний тон спілкування, що демонструє їх високі людські якості, а також є прикладом духовної культури, взірцем мистецької близькості обох музикантів. Й. Гошуляк, виконуючи твори О. Бобикевича, не тільки сприяв їх популяризації, записав декілька на свою платівку, але й гостро виступив у захист композитора на безпідставні звинувачення А. Рудницького, який у листах до співака не радить виконувати в концертних програмах твори Бобикевича. У книзі ми читаємо: “Як я (Й. Гошуляк – У. М.) згадував, наші дороги (з А. Рудницьким – У. М.) розійшлися з причин різної оцінки значимості композиторів, зокрема Остапа Бобикевича. Всупереч настанові А. Рудницького я включив в одну із моїх платівок твори О. Бобикевича. Я вважаю, що в музичній творчості, як і в будь-якій іншій ділянці, найважливішу роль відіграє хист, талант, а потім уже рівень здобутої освіти” [1, с. 250]. Палке відстоювання творчості та висока думка Й. Гошуляка про композитора з родини Нижанківських наштовхнула дослідницю на думку звернутися листовно до співака з проханням допомогти розшукати твори композитора, які були надіслані до Канадського архіву. Митець відгукнувся на прохання і надав рукописи вокальних творів з особистої нотозбірні. Влітку 2002 року Йосип Гошуляк приїздить до Стрия. Одного недільного дня в церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії з’явився елегантний, статечний, сивий чоловік, який, співаючи разом з людьми Службу Божу, зачаровував і привертав увагу парафіян м’яким, соковитим тембром свого голосу. Власне, після Божественної Літургії відбулося наше знайомство, яке надалі переросло в дружні мистецькі контакти. Йосип Гошуляк жертовно передав всю свою цінну рукописну добірку вокальних творів О. Бобикевича, котрі митець власноручно переписував і надсилав маестро. Це ноти-манускрипти солоспівів на слова Т. Шевченка “Думи мої...”, “Марія”, “Чи ми ще зійдемося знову?”, “І небо невмите, і заспані хвилі”, “Благословенна Мати...”, “Розрита могила”; Олександра Олеса “О, слово рідне!”, “Я не буду самотнім ніколи блукать”, “О, воленько”, “Ллється море”, “Ми ідемо з прокльоном в землю”; Б. Лепкого “Вечером в хаті”; В. Янева “І остави нам долги наші”; С. Черкасенка “Надії”; В. Васьковського “Із неба місяць у задумі”. В одному зі згаданих листів О. Бобикевич наголошує: “Мене тішить, що мої пісні Вам подобаються та що Ви розумієте мене. Всі пісні писані від душі, не “роблені”, як в інших, я кожному річ пережив. І відчув, а фортепіано в мене не

другорядне має значення, бо й сам я колись багато грав” [1, с. 246]. На той час в Україні були відомі лише вокальні твори, що зберігалися в Музично-меморіальному музеї Соломії Крушельницької. Подарована Й. Гошуляком авторці цього дослідження шевченкіана О. Бобикевича стала поштовхом і ґрунтом до видання повної збірки творів композитора на поезію Кобзаря. Так, у 2007 році вийшов друком нотний збірник “Остап Бобикевич. Вокальні твори на вірші Тараса Шевченка”, куди ввійшли твори із нотозбірні Й. Гошуляка. Впродовж усього життя митець не тільки зберіг, але й подбав про відродження на рідній землі творчості видатного українського композитора Остапа Бобикевича. Навіть після смерті митця він у листах до свого давнього товариша співака-бандуриста Богдана Шарка, який впорядкував і передав рукописи О. Бобикевича до світових архівів, цікавиться та неодноразово висловлює бажання переслати платівки із записами декількох його солоспівів дружині покійного композитора.

Перетин життєвих шляхів авторки цієї статті з майстром вокалу став визначальним, як у праці над творчістю О. Бобикевича, так і в подальшому ствердженні в мистецтві. Зустрічі з Йосипом Григоровичем стали для нас всіх прикладом безкомпромісного та жертвовного служіння українській культурі, рідній пісні. За вагомий особистий внесок у розвиток українсько-канадських відносин, активну діяльність у гуманітарній сфері Указом Президента України В. Ющенка № 459/2008 соліста Канадської Оперної компанії Й. Гошуляка нагороджено почесним званням “Заслужений артист України”.

З плином часу ми часто задумуємося щодо випадковості зустрічей з тими чи іншими людьми і згодом все більше розуміємо їх доленосність. Ця мистецька співпраця з Й. Гошуляком переросла у дружнє спілкування, яке проявилось у формі листів.

Епістолярна спадщина Й. Гошуляка, що була широко опублікована у виданні “Й свого не цурайтесь”, знайшла висвітлення в розділі різнопланової статті Л. Яросевич “Зоряні злети й трагедія артиста співака” [10, с. 210–211]. Проаналізувавши листування з п’ятдесяти п’яти авторами, музикознавець зазначає, що у них дано “високі оцінки виконавської майстерности, громадянської позиції артиста-патріота” [10, с. 210]. Для співака дуже цінним є спілкування з близькими по духу йому митцями через листування, бо “люди, з якими я листувався, – різні за професіями, захопленнями, світоглядами. Проте всіх нас єднало одне – любов до України, до її пісенної культури” [1, с. 232]. Сьогодні в музичній науці почала інтенсивно розвиватися одна з важливих складових джерелознавства – епістолографія, за допомогою якої ми по-новому осмислюємо історію. Основним методологічним стрижнем джерелознавчих та культурно-історичних досліджень, за означенням професора Маріанни Копиці, повинен стати “людський фактор” [4, с. 150]. Власне листи Й. Гошуляка до авторки дослідження – це “реалізація історичного самопізнання особистості” [4, с. 404], де поглиблено представлений духовний портрет артиста.

Аналізовані документи за жанром є листами-вітаннями, які адресат отримувала під час новорічно-різдвяних свят впродовж 2004–2009 років. У них чітко простежуються ознаки епістолярного стилю Й. Гошуляка: логічна послідовність, точність і лаконічність викладу. Автор ретельно випишує рік кожного листа та підписує їх. Враховуючи вітальний характер листів, Й. Гошуляк розпочинає їх різдвяним християнським звертанням до адресата, яке свідчить про високі моральні засади релігійної душі митця. Доброзичливі вітання вказують на поетичну натуру Й. Гошуляка. Ось одне з них: *“Дорога Пані Уляно! Христос Рождається – Славимо! Щиросердечно вітаємо Вас і поздоровляємо з усіма святами Різдва Христового та Нового Року. Нехай у Різдвяно-Новорічні Дні осинить Вас Божя благодать. А разом, молитовно, з вірою і любов’ю заколядуємо Предвічному Богові: Даруй літа щасливій нашій Неньці Україні”* [5, с. 186]. Листи містять звернення по імені, що надає їм світлої тональності, дружнього, теплого тону спілкування. У звертанні до адресата Й. Гошуляк застосовує займенники з великої літери, чим засвідчує власну вихованість, яка є провідною ознакою його високої індивідуальної культури.

Найбільше вражає в листах-вітаннях висловлення митцем своєї громадянської позиції щодо вболівання за долю його багатостраждальної України. Він пише в листі за 2004 рік: *“Але всі ми, де б не жили, співпереживаємо з Вами, з усією Україною, котра вирує у мирній, палкій і*

завзятій боротьбі – “Помаранчевої революції”. *Всі ми в полоні цих подій, тривог і сподівань. А весь світ з подивом спостерігає за подіями в Україні, захоплюється і підтримує справедливі вимоги нашого народу звільнитися від опіки Московії. Українці по всіх континентах сьогодні в одних рядах зі своїми братами і сестрами в Україні сповнені вірою і надією, що встане вже наш народ, нарешті, виривається з обіймів Москви. А я вірю, дорога Пані Уляно, що ми з Вами ще зустрінемося і вже на оновленій Українській Землі... Дай Боже народу щастя і многії літа!*” [5, с. 186–187]. Крізь призму висловлених власних думок перед нами постає Й. Гошуляк – митець-патріот.

Привертає увагу в листі за 2009 рік позиція артиста щодо отримання ним почесного звання “Заслужений артист України” за вагомий особистий внесок у розвиток українсько-канадських відносин, активну діяльність у гуманітарній сфері. Маєстро пише: *“Безмежно вдячний Вам за сердечні вітання з приводу мого відзначення званням “Заслужений артист України”. Шкодую, що воно прийшло тоді, коли я вже не на сцені. А все ж, я горджуся тим, що звання з рідної України (Різдво, 2009 р. Б.)”* [5, с. 188]. Вражає скромність Й. Гошуляка, оскільки митець заслуговував на найвище звання – “Народний артист України”.

Інформативна сила епістоляріїв Й. Гошуляка є вагомою для розуміння творчої постаті митця. Людяність, душевне багатство, співпереживання відчувається в думках співака, які висловлені з приводу непоправних втрат його друзів, творчих однодумців з України – Володимира Баб’яка та Романа Сов’яка.

Отож, зафіксовані артефакти, що відбулися в старовинних містах Бойківщини, виявляють перед нами постать митця-патріота з високими людськими якостями та глибокою духовною культурою. В аналізованих листах Й. Гошуляка до У. Молчко представлено цікаві сторінки життя, досвід, світогляд, естетичні смаки й інтереси артиста. Вивчаючи їх, сучасники знайомляться з історичними процесами, що проходили як в Україні, так і в далекому зарубіжжі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гошуляк Й. Й свого не цурайтесь: спогади, листування, матеріали / Йосип Гошуляк. – Львів : Каменяр, 1995. – 590 с.
2. Дутчак В. Мистецька діяльність Йосипа Гошуляка в контексті бандурного мистецтва діаспори / Віолетта Дутчак // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка та Національної музичної академії України імені Петра Чайковського. Серія: Мистецтвознавство. – Тернопіль–Київ, 2005. – № 2(14). – С. 61–65.
3. Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія / Ганна Карась. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. – 1164 с.
4. Копиця М. Епістологія в лабіринтах музичної історії: монографія / Маріанна Копиця. – К. : Автограф, 2008. – 528 с.
5. Молчко У. З епістолярної спадщини Йосипа Гошуляка: листи до Уляни Молчко / Уляна Молчко // Свою Україну любіть. Йосип Гошуляк: до тебе в пісні ліну, рідний краю / [Упорядник Марта Онуфрів]. – К. : Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2014. – С. 183–188.
6. Німілович О. Мистецькі взаємини Мирослава Антоновича та Йосипа Гошуляка / Олександра Німілович, Людомир Філоненко // Українська музика. – 2013. – Число 3(9). – С. 19–34.
7. Пісні, думи та романси з репертуару Йосипа Гошуляка / [Упор. Йосип Гошуляк]. – Тернопіль : Джура, 1999. – 236 с.
8. Романюк В. На перехрестях долі / Віктор Романюк. – Стрий : Щедрик, 2005. – 408 с.
9. Шалата М. Великий Українець (Йосипові Гошулякові – 85) / Михайло Шалата // Галицька зоря. – 2007. – 7 грудня. – С. 3.
10. Ярославич Л. Зоряні злети й трагедія артиста співака / Любомир Ярославич // Йосип Гошуляк. Й свого не цурайтесь: спогади, листування, матеріали. – Львів : Каменяр, 1995. – С. 210–211.

REFERENCES

1. Goshulyak, J. (1995), *Y svoho ne tsuraytes: spohady, lystuvannia, materialy* [And its not tsuraytes: memories, correspondence, materials], Lviv, Kamenyar. (in Ukrainian).
2. Dutchak, V. (2005), Joseph Hoshuliak artistic activities in the context of bandura art diaspora, *Naukovi zapysky Ternopil'skogo natsionalnogo pedagogichnogo universytetu imeni Volodymyra Gnatyuka ta Natsionalnoi muzychnoi akademii Ukrainy imeni Petra Chaikovskoho. Seria: Mystetstvoznavstvo* [Scientific notes Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Gnatyuk and the National Music Academy of Ukraine by Petro Tchaikovsky. Series: Arts], Ternopil–Kyiv, no. 2(14), pp. 61–65. (in Ukrainian).
3. Karas, G. (2012), *Muzychna kultura ukrainskoi diaspory u svitovomu chasoprostori XX stolittya: monohrafiia* [Musical Culture of the Ukrainian diaspora in the world timespace twentieth century: Monograph], Ivano-Frankivsk, Tipovit. (in Ukrainian).
4. Копуся, М. (2008), *Epistologia v labiryntakh muzychnoi istorii: Monohrafiia* [Epistemology in the labyrinth of musical history: Monograph], Kyiv, Autograph. (in Ukrainian).
5. Molchko, U. (2014), With epistolary heritage of Joseph Hoshuliak: letters to Uliana Molchko, *Svoiu Ukrainu liubit. Yosyp Hoshuliak: do tebe v pisni lynu, ridnyi kraiu* [Love your Ukraine. Joseph Hoshuliak unto thee in the song lynu, my native land], Kyiv, House Kyiv-Mohyla Academy, pp. 183–188. (in Ukrainian).
6. Nimylovych, O., and Filonenko, L. (2013), Cultural relations Miroslav Antonovich and Joseph Hoshuliak, *Ukrainska muzyka* [Ukrainian music], Lviv no. 3(9), pp. 19–34. (in Ukrainian).
7. *Pisni, dumy ta romansy z repertuaru Yosypa Goshulyaka* [Songs thoughts and songs from the repertoire of Joseph Hoshuliak] (1999), Ternopil, Dzhura. (in Ukrainian).
8. Romanyuk, V. (2005), *Na perekhrestyakh doli* [At the crossroads of destiny], Stryi, Shchedryk. (in Ukrainian).
9. Shalata, M. (2007), Large Ukrainian (Yosyp Hoshuliak – 85), *Halytska zoria* [Galician star], 7 december, p. 3. (in Ukrainian).
10. Yarosevych, L. (1995), Star ups and tragedy of the artist singer, *Yosyp Goshulyak. Y svoho ne tsuraytes: spohady, lystuvannia, materialy* [Yosyp Goshulyak. And its not tsuraytes: memories, correspondence, materials], Lviv, Kamenyar, pp. 210–211. (in Ukrainian).

УДК 785.6:793.31 (477)

Людмила Щур

**ТАНЦЮВАЛЬНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ КОЛЕКТИВИ
ЯК СКЛАДОВА ФОЛЬКЛОРНО-МИСТЕЦЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ
“В БОРИЦІВСЬКОМУ КРАЇ ЦВІТУТЬ ВИШИВАНКИ”**

У статті висвітлено питання, пов'язані з функціонуванням народного танцювально-інструментального виконавства в умовах фольклоризму, який реалізується під час проведення у м. Борщеві Тернопільської області мистецького фестивалю “В Борщівському краї цвітуть вишиванки”. Розглянуто репертуар фольклорно-етнографічних ансамблів досліджуваної місцевості, які є учасниками цього виду народно-ужиткового мистецтва. Зроблено характеристику танцювально-інструментальних творів, які репрезентуються широкій аудиторії слухачів під час мистецького фестивалю “В Борщівському краї цвітуть вишиванки”.

***Ключові слова:** танцювально-інструментальна музика, фольклорно-етнографічний ансамбль, фестиваль “В Борщівському краї цвітуть вишиванки”, репертуар, фольклоризм.*